

ZRCADLO

Čtvrtletník Čtyřlístku – centra pro osoby se zdravotním postižením Ostrava,
příspěvkové organizace, ročník XII., číslo 2., červen 2019

První etapa transformace finišuje

Úvodní článek minulého čísla časopisu Zrcadla jsme věnovali nejdůležitější události letošního roku, a to zahájení druhé etapy transformace sociálních služeb v naší organizaci. Ta první však zatím zdárně pokračuje již od září loňského roku a pět nových domů vyrůstá v různých částech Ostravy jako houby po dešti. Letos

v září by se do nich měli nastěhovat jejich obyvatelé – šedesát klientů z Domova na Liščině a Domova Barevný svět.

Mnozí z nich už přesně vědí, kde bude jejich příští domov a také už se těší do nového prostředí. „Však už se na tuto změnu připravují více než rok,“ vysvětluje manažerka pro transformaci naší organizace, paní Mgr. Šárka Změlíková. „Už dnes bydlí ve stávajících domovech ve skupinkách, v jakých spolu budou bydlet v nových domovech a stejně tak je tomu i se zaměstnanci, kteří o ně budou pečovat. Všichni si zvykají nejen na sebe navzájem, ale i na změny, které je čekají, což bude hlavně zcela jiné prostředí, a to jak uvnitř domova, tak v jeho okolí. To si musejí také důkladně 'osahat', aby věděli, kam se bude chodit nakupovat, kam za zábavnou anebo za sportem, když budou mít chuť věnovat se volnočasovým aktivitám. Zkoušejí také, do jaké míry budou moci být soběstační, zda zvládnou nějaký drobný úklid nebo drobné vaření....“

Tato životní změna, jakou nový domov bezpochyby představuje, sebou možná přinese i jistá úskalí, která dnes ještě není možné předvídat. Důležité však je, aby klienti měli kolem sebe dostatek personálu, který jim bude pomáhat zvládat nové situace a bude dostatečně trpělivý na to, aby si klienti dokázali na nové prostředí zvyknout. „Musíme být hodně chápající a tolerantní, než si klienti na nové podmínky zvyknou, protože už není cesty zpět. Už se nebudou mít kam vrátit,“ uzavírá Šárka Změlíková.

S těmito změnami se také vynořuje otázka, jak se bude nakládat s volným časem klientů, když většinu z nich není možné zapojit do pracovních aktivit. Někteří z nich budou i nadále navštěvovat Centrum pracovní činnosti, jiní se budou moci podílet na nejrůznějších sportovních nebo arteterapeutických aktivitách, stejně jako byli zvyklí v minulosti. Uvažuje se o možnosti, že

terapeutky budou dojíždět za klienty do jejich domovů a pracovat s nimi tam. „Určitě budeme hledat i způsob jejich zapojení v místě bydliště, ať již ve sportu nebo v jiných aktivitách, kde mohou navštěvovat třeba místní knihovny nebo zájmové spolky, do nichž by se mohli přihlásit...“ soudí Šárka Změlíková.

Optimistická je, i pokud jde o získávání nových zaměstnanců na nová pracoviště. „Vždyť už dnes se k nám chodí ptát lidé z míst, kde se nové domovy staví, zda by se tam pro ně nebo jejich rodinné příslušníky nenašla také nějaká pracovní příležitost. To mě naplňuje optimismem. Každému, kdo by měl zájem, můžeme nabídnout nejen atraktivní pracovní prostředí v malém, přátelském kolektivu, ale i bezpočet možností k seberealizaci při práci s našimi klienty, stabilní zázemí naší organizace a jistě nezanedbatelné benefity v podobě podnikového stravování, fokuss pasů anebo placené šestidenní dovolené. To určitě není málo.“

V září nastane první velké stěhování. Až následující měsíce však budou představovat první zkoušku pro všechny, kteří tuto změnu podstoupí. Pozitivní je fakt, že většina zaměstnanců, kteří budou klienty do jejich nových domovů doprovázet, už si s sebou ponese zkušenosti z nejrůznějších praxí nebo stáží, které absolvovali v organizacích, jež transformačními změnami již prošly. Vědí, do čeho jdou a co mohou očekávat. A vědí také, jak se vyvarovat toho, co se nepovedlo jinde. Držme palce, aby jim to vyšlo.

Text a foto: **BOHDANA RYWIKOVÁ**

Na snímcích nové domky Čtyřlístku v Ostravě-Nové Bělé a v Ostravě-Výškovicích

Malé velké události

Svět jinýma očima

Byli jsme přitom!

Na ostravském „Kuřím rynku“, jak se jinak přezdívá Jiráskovu náměstí, byly v úterý 2. dubna od časného odpoledne až do podvečerních hodin k vidění stánky

s rukodělnými výrobky, jež vznikly v dílnách několika neziskových nebo příspěvkových organizací našeho regionu a na improvizovaném jevišti vystupovaly hudební skupiny Rytmy a Trb. A tak bronzový Leoš Janáček s proslulou liškou Bystrouškou na klíně zadumaně přihlížel rozličnému mumraji, který se v tomto krásném jarním dnu na náměstí odehrával. Takový byl 4. ročník osvětové přehlídky

Svět jinýma očima 2019, pořádaný zapsaným spolkem Oříšek a Základní školou Speciální Ostrava, p. o. Těšínská.

Smyslem těchto přehlídek je veřejná prezentace nejrůznějších aktivit neziskových organizací, jež se věnují práci se zdravotně postiženými lidmi.

Kromě pořadatelského spolku Oříšek nechyběly ani pojízdná kavárna Mental Café, Rodinné centrum Chaloupka, Spirála o. p. s., Domov Santé Havířov, Stonožka Ostrava, Mens Sana nebo Sociální podnik Krabičky. Ostravské veřejnosti se na Kuřím rynku prezentovaly jednotlivé organizace ukázkami práce s kanisterapeutickými psy, děti bavil zdravotní klaun, jiní se mohli pobavit chůzí na speciálních lyžích anebo jako náš Jirka, vyzkoušet si, jak funguje velký bublifuk... Pozornost samozřejmě poutaly krásné keramické, proutěné, textilní a jiné rukodělné výrobky v prodejních stáncích a také muzika. Naši organizaci reprezentovala již tradičně

skupina Rytmy, jejíž vystoupení uzavřela oblíbená Bumbara s tanečnicí Lenkou Bihářovou, kterou odměnili diváci bouřlivým potleskem. Stejně jako v loňském roce dubnové sluníčko krásně hřálo, takže i ten letošní „Svět jinýma očima“ byl prosluněn radostnou atmosférou.

Text a foto: **BOHDANA RYWIKOVÁ**

Na výstavě “Kreativ Jaro 2019“

Na sklonku března - 29. 3., se na Černé louce v Ostravě uskutečnila výstava „Kreativ Jaro 2019“. Rozhodli jsme se s malou skupinkou klientů Centra pracovní činnosti, že omrkneme vystavené výrobky, nové techniky a postupy na tvoření, abychom se jimi mohli inspirovat i v naší práci.

Viděli jsme hodně zajímavých věcí a všechno se nám moc líbilo. Zaujalo nás například malování na keramiku, pískování, výroba svíček, malba na plátno, výroba květin z foamiranu nebo broušení skla. Klienti byli nadšení z obrovské škály krásných výrobků, které byly k nahlédnutí a možného odkoupení. Všichni si koupili nějaké upomínkové předměty, jež jim udělaly radost. Výstavu jsme

zakončili návštěvou bufetu, kde jsme se podělili o čerstvé dojmy z výstavy Kreativ a zároveň se občerstvili chlebíčkem a kávou. Odnášeli jsme si domů dobrý pocit a hlavně další inspiraci a nové nápady, které určitě uplatníme i v práci u nás v Centru pracovní činnosti.

Zaznamenala: **ŽANETA SANDU**
zaměstnanci a klienti Centra pracovní činnosti

Děti na Kreativu

Kdo jiný než děti nás může překvapovat bezmeznou kreativitou...? Také my jsme se o tom přesvědčili na výstavě Kreativ Jaro 2019, kdy nás jedno březnové prosluněné páteční odpoledne doslova vytáhlo na ostravskou Černou louku, kde se třídní oblíbená akce konala.

Více než stovka vystavovatelů tady nabízela jen to nejlepší ze své tvorby. Mohli jsme si také koupit nejrůznější materiály určené pro tvoření, ocenili jsme i výtvarné dílničky, kde si děti mohly vyzkoušet různorodé výtvarné techniky. Poněvadž se výstava nesla v předvelikonočním duchu, naprosto si nás získaly úchvatné velikonoční dekorace, které se staly inspirací i pro naši práci na „Jandovce“.

Sváteční náladu jsme posléze „nasáli“ i v blízké cukrárně, jejíž sladké laskominy jsme si nemohli nechat ujít...!

MARTIN POBOŘIL
Domov Jandova

Pálení čarodějnic v Domově Třebovice

Poslední dubnová noc před nástupem května, coby měsíce lásky, je odpradávná plná magie. Vždyť tradice pálení čarodějnic vychází už z keltských zvyků, jimiž naši předkové žehnali rodné půdě a plodícím stromům. A my z Domova v Třebovicích se k tomuto rituálu každoročně - byť za bílého dne - velmi rádi vracíme.

Jen jsme letos kvůli dlouhodobě špatnému počasí nevynesli z aktivizační dílny společně vyrobenou slaměnou čarodějnici v průvodu k nedalekému rybníčku Laša. Obřad očištění ohně jsme tentokrát připravili o více než čtrnáct dnů později v rámci zábavného dopoledne (konkrétně až 16. května), navíc netradičně v plechovém kotlíku na naší velké zahradě. A přesto i zde zapůsobilo kouzlo probouzející se přírody, znásobené podmanivou vůní sena a grilovaných klobásek na terase: symbolické zažehnutí čarodějky vzbudilo vskutku mystický

zážitek, vyjádřený zprvu tichým zármutkem, vzápětí však nadšením všech účastníků tohoto tradičního aktu k završení odchodu zimy i všeho nečistého z našich životů.

A už je v plném proudu pásmo připravených soutěží s vidinou lákavých odměn. Všude panuje atmosféra nejen příjemně prožitého dne, ale též kouzelného očekávání příští filipojakubské noci splněných přání... Takže? No jasně - za rok opět na shledanou!

Zaznamenaly: **BRONISLAVA HONYSZOVÁ**
a KATEŘINA ZEŽULKOVÁ

Kytičkový den v Karolině

Pořadatelům – OVAHELP – Centra pomoci onkologicky nemocným pacientům, se podařilo roztančit Karolinu s kytičkou v klopě 15. května. Naši klienti: Boženka Pěkníková a Pavel Halata z Chráněného bydlení z Třebovic se této události zúčastnili aktivně. Zakoupili si žlutou kytičku a zhlédli pestrý program, v němž pěvecky vystupovali žáci Základní školy J. Valčíka z Ostravy-Poruby.

taneční choreografii se mohli naučit všichni příchozí pod vedením tanečního studia MG Dance vedeného Jakubem Mazůchem a Michaelou Gatěkovou. Program uzavřel dixík Bosobos. Každým rokem je stužka na kytičce jiné barvy. Rakovina plic byla tématem letošního Českého dne proti rakovině a symbolizovala jej právě růžová stužka.

Text: **PAVLA NĚMCOVÁ**
Chráněné bydlení Třebovice
Foto: archiv

Zasmáli jsme se humoru imitátora Petra Stebnického a moderátorky Vlad'ky Dohnalové, improvizacím členů divadla Odvaz a tleskali do rytmu s bubeníky Kuby Kupčíka. Jednoduchou

„Srdcaři“ opět ve Čtyřlístku

Už je to neuvěřitelných pět let, kdy nás poprvé oslovili členové ostravského motokářského klubu „Srdcaři“ prostřednictvím jednoho ze svých členů, Martina Moravce. Díky tomuto přátelství se tak každoročně můžeme těšit ze setkání se členy tohoto klubu nejen u nás ve Čtyřlístku, ale i při jiných příležitostech, pořádaných „Srdcaři“. Tím spíš jsme se těšili na první letošní shledání s těmito milovníky silných motorek.

Burácení jejich strojů ohlásilo příjezd našich kamarádů v sobotu 25. května, ještě dřív, než se motorky objevily v areálu zahrady, kde už byli netrpělivě očekáváni. Vždyť už jen pohled na ty krásné stroje dělá radost malým i velkým. Spolu s motorkáři mezi nás letos zavítala se svými dětmi i paní Margareta Michopulu, členka Zastupitelstva statutárního města Ostravy, jejíž manžel také patří k motorkářskému spolku Srdcařů, a tak jí to nedalo, aby poznala naši organizaci i z té jiné, méně oficiální stránky.

Na letošní páté setkání se „Srdcaři“ se k nám sjelo více než dvacet kamarádů a příznivců z řad motorkářů. Někteří z nich už přijíždějí doslova jako starí přátelé, kteří mají mezi klienty Čtyřlístku mnoho obdivovatelů. Však jsou tato setkání také netrpělivě očekávána každým rokem, a to nejen v pánské části osazenstva, ale i mezi dámami jak z Domova Barevný svět, jehož zahrada je jejich tradičním dějištěm i z dalších našich zařízení.

I letos nám kamarádi přivezli spoustu dárků. Kromě výborného domácího koláče od paní Hanky z motorkářské klubovny, po němž se jenom zaprášilo,

také suvenýry a pexesa s motoristickou tematikou. Na oplátku dostali dárek od nás: keramiku z ateliérů Centra pracovní činnosti. Tím hlavním jsou ale vždy především motorky, jež byly během dopoledne v plné permanenci. Zatímco někteří jen přihlíželi, ti odvážnější se rádi projeli zahradou i několikrát.

Škoda, že nám čas tak rychle utekl. Jen neradi jsme se s přáteli loučili, ale potěšil nás slib, že příští rok ve stejnou dobu (bude-li přát počasí stejně jako letos) se opět sejdeme.

Text a foto: **BOHDANA RYWIKOVÁ**

Lidé lidem v Komenského sadech

Nádhra rozkvetlých Komenského sadů rámovala dvacátého června letošní 11. ročník setkání „Lidé lidem“, představující poskytovatele sociálních služeb našeho města a souvisejících aktivit. Pořadatelem bylo statutární město Ostrava a letos poprvé se tato událost přestěhovala z městského centra právě do Komenského sadů, kde se svými aktivitami představila řada příspěvkových i neziskových organizací města poskytujících sociální služby. Prostřednictvím hudebního

vystoupení skupiny Rytmy při tom nechyběla ani naše organizace.

V bohatém programu, trvajícím od devíti hodin ráno do osmnácti hodin večer, vystoupily nejrůznější taneční, pěvecké i hudební skupiny, jako např. kapela Gypsy Erko Fast a Apsora, Trigon band Asociace Trigon, pěvecký sbor Kameňáček, zazpívali posluchači Lidové konzervatoře a Múžické školy Ostrava, zahrály skupiny Třesk, Rytmy a Mentallica a v závěru odpoledne zatančily skupiny Jekhetane a Slunečnice.

Součástí programu byly také ukázky kynologické práce se psy, canisterapie, vystoupení klaunů i rozhovory s odborníky na různá témata, spojená s prací sociálních služeb v našem městě. Během celého dne se v Komenského sadech vystřídaly početné skupiny návštěvníků jak z ostravských škol, tak zejména v odpoledních hodinách z řad široké veřejnosti, kterou do Komenského sadů přilákalo nejen

krásné počasí, ale i spousta zajímavých aktivit, spojených se setkáním Lidé lidem. Hodně zábavy tady našli nejen dospělí, ale i děti a nechyběla při tom ani výborná káva našich přátel z pojízdné kavárny Mental Café, kde jsme zastihli také naše kamarády Michala a Dalibora.

Text a foto: **BOHDANA RYWIKOVÁ**

Je sedmička št'astné číslo?

Na otázku obsaženou v titulku tohoto článku dal jasnou odpověď sedmý ročník Zahradní slavnosti v Domově na Liščině, kterou jsme uspořádali 22. června. Posezení pod slunečníky, občerstvení, hudba a pestrý program – to vše čekalo na domácí návštěvníky i hosty na sluncem zalité zahradě.

Každá domácnost upekla sladkou nebo slanou 'mňamku', voněl guláš z naší kuchyně i dobroty na grilu. Nechyběla káva, limo a nealko pivo. K poslechu i k tanci hráli naši přátelé – skvělá skupina Amadeus. Slavnost zahájila vedoucí Domova na Liščině, paní Bc. Milada Tomešová. Programem nás pak provázel náš kolega Jirka Greger (*na snímku vpravo*).

Úvod patřil tanečnímu vystoupení s názvem Motýl (Martina Pazderová)

a Cikánskému tanci (Lenka Bihářiová). Roztleskali nás hosté: taneční skupina Style dance a ukázky bojových umění. Hudební dárek přidala také Arytmie – skupinové bubnování klientů a pracovníků Domova na Liščině.

Poděkování patří paní Šárce Sotorníkové za sponzorský dar a nepochybně všem, kteří se zasloužili o příjemně prožitý den.

Text: **BLANKA KOŠŤÁLOVÁ**
Foto: **TÁŇA ČALOVÁ** a **MARTINA NĚMCOVÁ**

Domov na Liščině

Zahradní slavnost Centra pracovní činnosti

Naše tradiční zahradní slavnost s opékáním párků, již jsme vítali 27. června nadcházející období prázdnin, byla prozářena sluncem a letní pohodou. Rozlehlá zahrada Domova Barevný svět, obklopující i Centrum pracovní činnosti - s ohništěm, altánky a dalším zázemím pro podobné příležitosti, nabízí ideální podmínky, a proto jsme jich rádi využili i letos.

Ráno rozproudila radostnou náladu příprava ohně - grilu a společného posezení. Všichni jsme přiložili ruku k dílu, a to i naši kamarádi z ergodílny a kreativního ateliéru na Liščině. Pak už jsme se mohli pustit do opékání na grilu. Zahradou se linula neodolatelná vůně párků a klobásek, sluníčko nás hřálo svými paprsky a ptáčci cvrlikali všude kolem.... Přiletěl za námi i kouzelný

žlutý motýlek, chvíli obletoval kolem – zjevně se mu u nás líbilo. Když jsme vše zbaštili, povídali jsme si a odpočívali ve stínu stromů. Nechtělo se nám vůbec končit. Snad si brzy podobnou letní „party“ zopakujeme...

Text: **JANA GROMOTOVIČOVÁ**
Centrum pracovní činnosti
Foto: (rw)

Čtyřlístek na cestách

Za poznáním dávné minulosti

Poutní místo Velehrad, Archeoskanzen Modrá a unikát Živé vody...

V březnu jsme navštívili část jižní Moravy - oblast četných historických památek. Krásný a slunný den byl umocněn pohledy do minulosti prostřednictvím malířských mistrů a mistrů řezbářů v Bazilice Nanebevzetí Panny Marie a Sv. Cyrila a Metoděje ve Velehradu.

Toto nejvýznamnější poutní místo na Moravě je obklopeno Buchlovskými lesy, volně přecházejícími do přírodního parku Chříby. Po příjemném občerstvení v klášterní cukrárně jsme pokračovali procházkou do vesničky Modrá, abychom si prohlédli stejnojmenný archeoskanzen. Ten představuje ideální podobu slovanského opevněného sídliště z doby Velké Moravy (9. století). Tvoří jej stavby, jež mají předlohy ve skutečných archeologických objektech. Rovněž jsme

zhlédli dávnou výrobu keramiky, prohlédli jsme si kovářské tavby kovů a nahlédli do tradic tehdejších lidí, žijících v dobách Velké Moravy.

V těsné blízkosti archeoparku se nachází také areál sladkovodní expozice „Živé vody Modrá“. Prošli jsme podvodním tunelem, ležícím v hloubce 3,5 metru pod vodní hladinou v délce 8 metrů a šířce 3 metry. Viděli jsme zde i sladkovodní ryby - kapry, štiky, jesetery a sumce. Nenechali jsme si pak ujít ani obchůdek s produkty Slováckých vín a výrobky z pálení ovoce a likéry. Prošli jsme pálenicí a lihovarem.

Poslední místo, které nás oslovilo, byl kamenný kostel s pozůstatky z 8. a 9. století. Kostel byl prohlášen Národní kulturní památkou České republiky. Ve slunečném dnu jsme navštívili několik krásných míst této lokality. Užili jsme si opravdu bohatý den a rádi vzpomínáme na tento krásný výlet do minulosti.

Slovem a obrazem zaznamenaly:
HANA ORLOVSKÁ
 a **DANUTA MACHÁČKOVÁ**
Domov na Liščině

Jandovka objevovala

Někteří z klientů Domova Jandova časem přesídlí na Uhrovu ulici v Heřmanicích. Nebylo proto od věci, když jsme se o jedné březnové sobotě vydali poznávat okolí námi dosud nepoznané čtvrti. A kde jinde začít než u Heřmanického rybníka, méně známé, leč o to krásnější ostravské chlouby, kterou neznají ani mnozí rodilí Ostravané.

I když je rybník svou plochou 116 ha o něco větší než ostravská zoologická zahrada, kvůli nesnadnému přístupu (rušná Orlovská ulice a Heřmanická halda) se o něm opravdu moc neví. Ti

zasvěcenější však velice dobře vědí, že tato oáza klidu, vzdálená od centra Ostravy pouhé čtyři kilometry, je vlastně obrovskou záchytnou nádrží, do níž se čerpají slané důlní vody z hlubin bývalých ostravsko-karvinských dolů. Díky hustým porostům rákosí a keřům i stromům na březích, se celá tato oblast stala domovem 250 druhů ptáků, ale také ryb a obojživelníků. Žijí zde také bobři, divočáci, jeleni, srnky, zpozorován byl i orel.

Naše kluky však nejvíce zaujala naprostá rarita: bezmála sedmdesát rybářských posedů na kůlech, které již přes třicet let lemují celý rybník. Jejich majitelé si tam postupně vybudovali zázemí pro svůj koníček i odpočinek od ruchu velkoměsta. Ke každému posedu vede deskový chodníček, díky němuž se dá dojít až k chatkám přes rákosí a bahno suchou nohou. Na jednom z nich jsme se na chvíli utábořili a při vydatné svačině, opření o bytelné zábradlí, jsme pozorovali „cvrkot“ nad hladinou – tolik ptáků pohromadě jsme snad v životě neviděli a neslyšeli. A díky posedům jsme si navíc připadali jako v nějaké asijské zemi.

Je příjemné zjistit, že i naše město má stále co nabízet. A je moc fajn, že to na vlastní oči poznali i naši tři kluci z „Jandovky“.

Text a foto: **MARTIN POBOŘIL**
Domov Jandova

Na pochodu...

Je dobře, že se o dětech s poruchou autistického spektra nejen mluví, ale že se najdou i nadšenci, kteří pro ně, jejich rodiče a přátele i něco dělají. Důkazem je pochod na podporu autismu a dětí z pěstounských rodin, jehož třetí ročník se uskutečnil o první dubnové neděli.

Právě tento pochod, na základě příjemných loňských zkušeností, nás natolik zlákal, že jsme se spolu s pracovníky i klienty našeho zařízení, pochodu opět zúčastnili. Neodradila nás ani sedmikilometrová trasa! Přivítali nás organizátoři, a pak už nic nebránilo tomu, abychom se vydali na cestu. Restauraci Třebovický mlýn jsme brzy nechali za zády a vykračovali jsme si to směrem k cíli, jímž byla Lodenice Děhylov. Počasí však bylo víc než nádherné, a tak okolní krajina ukázala všechny své krásy: malebnou

chatovou osadu, uhrančivý rybník i líně se pohupující vlny řeky Odry. Cíl – loděnice - nás opět přivítal přátelskou atmosférou, plnou dobré nálady, příjemné hudby, soutěží, vynikajícího jídla a závěrečnou tombolou, v níž všichni zúčastnění obdrželi hodnotné dárky.

To dopoledne 7. dubna se víc než vydařilo. Upřímně jsme se na ně těšili a opět jsme nebyli zklamaní. Ač příjemně uondáni,

rozradostnění z krásně prožitého dne i z vědomí, že jsou mezi námi stále lidé, kterým záleží na druhých, jsme se plni dojmů jen neradi vraceli zpátky. Blažila nás ale myšlenka, že za rok možná půjdeme zase...

Text a foto:
MARTIN POBOŘIL
Domov Jandova

V čokoládové „říši“

Byl čtvrtek 18. dubna, velikonoční prázdniny, a my se rozhodli, že si tento den trošičku zpříjemníme a především 'osladíme' návštěvou spojenou s exkurzí v kroměřížské čokoládovně „Yesterka“. Hned ráno po snídani jsme vyrazili, neboť cesta do Kroměříže není zrovna za rohem, a kromě toho jsme měli sjednanou exkurzi již na jedenáctou hodinu dopoledne.

Po příjezdu do čokoládovny nás mile přivítal její personál. Hostitelé nás zavedli rovnou do malinkaté kuchyňky, kde své malé, čokoládové pochoutky vyrábějí. Nejdřív jsme se dozvěděli, odkud čokoláda pochází, odkud se k nám dováží a jaké je její další zpracování již přímo ve výrobě. Než totiž taková čokoláda vznikne, musí projít mnohými procesy a my se s vámi o tyto naše nové poznatky rádi podělíme.

Určitě jste nevěděli, že plná chuť kakaového bobu se zachovává při pražení samotných celých bobů v jejich přirozené slupce. Jedině tak se zachovají všechny vůně a chutě kakaových bobů, aby se uvolnily až v čokoládě a nevyrchaly dříve. Po takto opražených bobech následuje jejich mletí, a to hned několikrát. Nejprve se kakaová drť semele na kakaovou hmotu, poté se hmota zpracovává v několika dalších krocích, dokud není zcela jemná. Výsledkem je tmavá, čistá kakaová hmota. Tato hmota pak prochází tzv. "konšováním". Tímto procesem je čokoláda zpracovávána i několik hodin, aby její chuť dožrála a dospěla tak v pravém čase k vyvážené chuti a zároveň si zachovala správný náznak kyselosti.

Pak přichází na řadu samotná práce a výroba čokoládových pralinek. Čokoláda se slévá do plátů formiček a následně ukládá do chladu, kde za správné teploty pozvolna tuhne. Pravá pralinka při prvním skousnutí musí křupnout, což je pro odborníky známkou toho, že se jedná o kvalitní čokoládu.

V rámci exkurze jsme měli možnost ochutnat hned několik druhů pralinek. Ať už šlo o čokoládu mléčnou, hořkou, bílou nebo čokoládu plněnou sušeným ovocem, alkoholem či různými druhy ořechů, každá z nich byla opravdu jedinečná a všichni jsme si pořádně smlsli.

Po absolvování této sladké exkurze jsme si mohli ve firemní prodejně koupit pro sebe nebo naše blízké „vyhlédnuté“ pralinky. Exkurze se nám všem moc líbila, a pokud nevíte, kam vyrazit za novými zážitky, vřele doporučujeme! Protože kromě vynikající čokoládovny nabízí město Kroměříž i další krásná místa.

Text a foto: **MICHAELA PROCHÁZKOVÁ**
Domov Jandova

Příběh

Jak jsem jel na návštěvu Za kamarádkou do Polska

Jednou mi přišlo do schránky pozvání na akci do Polska, do Pogórze, kde bydlí moje kamarádka Marie, se kterou si dopisuju. Jenomže sám jsem jet nemohl, protože bych tam asi netrefil. Požádal jsem proto svého kolegu z modelářského kroužku, aby jel se mnou. Pan David souhlasil, a tak jsme jeli. Chvilí nám trvalo, než jsme našli správnou cestu a dojeli do cíle. Byli jsme překvapeni, jak nás všichni srdečně přivítali. Mezi spoustou lidí jsem hledal svoji kamarádku Mariu, ale nemohl jsem ji najít, protože měla klobouk. Po chvíli se mi zdálo, že by to mohla

být ona, ale stydl jsem se, a tak ji oslovil pan David. Jakmile mne uviděla, radostně ke mně přišla a objala mě. Seznámili jsme se se spoustou milých lidí. S novými kamarády jsem si také popovídal. Dostali jsme občerstvení, k poslechu hrála živá kapela. Mohli jsme se projít po zahradě, kde byl rybník, zámek a krásná příroda. Na zahradě měli i solární panely. Líbilo se mi, že se snaží bydlet ekologicky. Také jsme si mohli projít vnitřek budovy, kde kamarádka bydlí. Měli to tam moc pěkné, Mária mi ukázala i svůj pokoj. Povídali jsme si, jak se mám a co dělám, o mém životě, jak to chodí u nás na bytech. Ona mi zase povídala, jak jezdí s vychovatelkami na výlety,

že ráda pomáhá ostatním slabším kamarádkám, má ráda zvířata, vyšívá, chodí do práce a do kostela. Ona na mě mluvila polsky a já jsem se snažil také mluvit polsky, ale moc mi to nešlo. Když jsme si nerozuměli, tak nám to pan David pomohl vysvětlit. Ptal jsem se Marie, jestli má počítač, abychom si přes něj mohli psát a telefonovat. Ona ale počítač nemá, ani telefon, takže si budeme dál psát a posílat dopisy poštou. Moc se nám tam s panem Davidem líbilo, možná si zase někdy

uděláme výlet za Mariou a zajdeme společně třeba do ZOO.

Text a foto: **LUKÁŠ RYŠAVÝ**

Klient Podporovaného samostatného bydlení

(Pozn. red.: Lukáš Ryšavý byl pozvaným hostem na tradičním červnovém Spotkání rodin naší partnerské organizace v Polsku – Powiatowy Dom Pomocy Społecznej v Pogórze. S Marií se seznámil na maškarním báli, pořádaném našimi partnery v Polsku, na nějž jsou zváni pravidelně i naši klienti.)

Kultura

Tanec je pro všechny

Byli jsme již počtvrté na jednom z pořadů Mariánskohorského kafička, kam si organizátoři zvou zajímavé osobnosti. V minulých pořadech jsme se setkali v knihovně na Fifejdách s pány doktory Radimem Uzlem, Ivo Šmoldasem, viděli jsme tady módní přehlídku a poslechli si vyprávění o historii jednoho stoletého fotoaparátu v podání paní Aleny Pončové... Letos 17. dubna jsme si užili vyprávění porotce televizní soutěže STAR DANCE, pana ing. Zdeňka Chlopčíka.

Otázky na něj jen „pršely“. Například - zda dostal nabídku působit v Praze? Odpověděl: „Ostravu bych za nic nevyměnil, po každém natáčení se rád vracím domů k rodině a přátelům.“ Jedna z přítomných dam se také zeptala, co je na tom pravdy, že nedávno učil mladé tanečníky – autisty v Havířově jako taneční mistr? Odpověděl: „Ano, učil jsem je v březnu tohoto roku, byla to pro mě velká výzva. A moc se mi líbilo, když mi na konci kurzu chodili jeho účastníci jednotlivě děkovat za to, co se za několik lekcí naučili, a bylo vidět, že je to baví. **Takže tančit může opravdu každý!**“

Samozřejmě, nejvíc otázek směřovalo k dvojnásobnému mistru České republiky v latinsko-amerických tancích na to, jak se pořad Star Dance natáčí, jak se vybírají jednotlivé osobnosti anebo jak se mu spolupracuje s moderátory Markem Ebenem a Terezou Kostkovou... A my všichni se můžeme těšit na desátý ročník tohoto oblíbeného televizního pořadu.

Také padla otázka, jak to dělá, že je stále tak štíhlý? Pan Chlopčík na to odpověděl, že

chodí do posilovny, samozřejmě tančí, ale jí také všechno, co má rád a snad i zdravě, ale miluje bramborové placky. A na bramboráky ho také naše Chráněnka pozvala.

Na fotografii se Zdeňkem Chlopčíkem jsou Dáša Kubišová, Božena Pěkníková, Dalibor Kučera, Vladka Dohnalová a Pavla Němcová z Chráněného bydlení v Třebovicích.

Text: **PAVLA NĚMCOVÁ**

Foto: **HANA PAPEŽOVÁ**

Chráněné bydlení Třebovice

SEMILY 2019

Již čtvrtým rokem jsme byli pozváni na festival Patříme k sobě do Semil v Podkrkonoší. Jeho letošní 22. ročník se konal ve dnech od 23. do 26. dubna. Cesta z Ostravy je daleká, ale my se do Semil vždy velmi těšíme. Snažíme se pokaždé připravit nový, pro lidi zajímavý program a předat jim svou energii a radost, kterou nám bubnování přináší.

Letos nás organizátoři festivalu opravdu nešetřili a naplánovali nám celkem čtyři vystoupení. Hned první večer jsme se mohli blýsknout na Gala večeru v Kulturním domě Golf v Semilech. Když jsme vstoupili na podium, únava z celodenního cestování okamžitě zmizela a bouřlivý potlesk byl naší největší odměnou. Chvála zněla ze všech stran, mimo jiné i od děvčat ze skupiny (dua) Piňakoláda, která se již prezentuje i v televizi, převážně přes Šlágr TV a na festivalu vystoupila s Chráněnými dílnami Fokus Semily. Hrála a zpívala také na večerní diskotéce.

Znaveni, ale spokojeni jsme zamířili do pelíšků. Ubytování jsme byli u našich starých známých, mladých manželů Hančlových v jejich příjemném, domáckém penzionu ve Světlé. Další dny ubíhaly docela rychle, nabitě kolotočem přesunů nás i bubnů, vystoupeními, zkouškami a setkáními s ostatními účastníky festivalu. Již ve středu dopoledne jsme vyjeli do Městského divadla v Lomnici nad Popelkou, odpoledne na

společenský večer pro všechny spojený s oblíbenou diskotékou, ve čtvrtek nás čekal druhý Gala večer, tentokrát v Krakonošově divadle ve Vysokém nad Jizerou a v pátek dopoledne jsme ještě „zaskočili“ zabubnovat do Kulturního domu v Jilemnici.

Mezi vystoupeními jsme trávili čas např. hrou pexesa, stolními hrami a kvízy a našli jsme si chvíli i na nácvik blížícího se vystoupení v Zákupech u České Lípy, které chceme propojit

s pohybem. K tomu jsme využili louku za naším penzionem, špalky dřeva nám posloužily místo bubnů a hudební doprovod nám pomohl zajistit pan Martin, majitel penzionu zapůjčením dlouhé prodlužovačky.

A nejsilnější zážitek? Bylo jich hodně, ale všechny předčila odezva u dětí v Lomnici nad Popelkou. Již při prvních tónech písně Sofia, začal celý sál sborově zpívat, až se městské divadlo otřásalo. Klobouk dolů před jejich znalostí anglického textu celé písně! My sice téměř neslyšeli hudební podklad, ale zato nám naskákala „husí kůže“ po celém těle. Není nic krásnějšího, než si potvrdit, že to, co děláme, má smysl a přináší radost nám i ostatním.

Text: VLADIMÍRA KALOČOVÁ

Foto: autorka a IVAN MARHULA

Jarní inspirace z Centra pracovní činnosti

Jaro probouzí k životu a větší aktivitě a probudilo i nás.

I v Centru pracovní činnosti jsme před velikonočními svátky šili, lepili, oplétali, natírali, lakovali, řezali a brousili – zkrátka a jednoduše tvořili a vyráběli, abychom na velikonoční prodejní výstavce, která patří k hezkým tradicím u nás ve Čtyřlístku, neklamali naše stálé věrné zákazníky a potěšili „oko i srdce“ i něžnou krásou dekorací.

naše výrobky – jarní i ty výhradně velikonoční. Největší zájem byl samozřejmě o dekorace s velikonoční tematikou (šité, dřevěné, lepené, oplétané husičky, slepičky, zajičky, vajíčka, ošatky, kočičky, věnce, atd.), ale i další výrobky z keramiky, textilu nebo papíru. Pro všechny zúčastněné byly pohazením pro duši. A všichni jsme si přáli krásné jaro...

Text: **JANA GROMOTOVIČOVÁ**

Centrum pracovní činnosti

Foto: (rw)

A tak po roce opět zažily naše prodejní stánky v hale Domova Barevný svět „obležení zákazníky“ a doslova „na dračku“ šly všechny

Trojhalí Karolina: Spolu ruku v ruce

Krásné slunečné počasí nás provázelo v sobotu 11. května na naše vystoupení. Akci „Spolu ruku v ruce“ v Trojhalí Karolina pořádal Moravskoslezský kraj pod záštitou náměstka hejtmana Jiřího Navrátila. Na rozdíl od loňského roku bylo stánků různých

neziskových organizací a účastníků v hale daleko víc. Naše vystoupení shledlo tedy také více diváků. Velice nás potěšilo, když jsme uviděli mezi nimi naše blízké kamarády

z různých zařízení, některé i s opatrovníky, učitelkami nebo asistenty, jež známe ze škol. Přišli i naši rodinní příslušníci, kteří nám pořídili nejen fotky, ale i video. Konečně se tedy uvidíme! Snažili jsme se tolik, že někteří měli

z bubnování modřinku na dlani. Nevadí, ta brzy zmizí a krásný slastný pocit z dobře vykonané práce nám zůstane. Potlesk jsme si opravdu vychutnali a užili.

Text a foto: **DAGMAR DROBÍKOVÁ**

Zákupy 2019: Tvoříme duši

Jako ke starým známým se rádi vracíme do městečka Zákupy u České Lípy, kde každoročně pořádá občanské sdružení Artefaktum společně s Centrem pro zdravotně postižené Libereckého kraje setkání umělců se zdravotním postižením a kulturní veřejností, regionální projekt Tvoříme duši. Letos ve dnech 17. – 19. května se

uskutečnil jeho XIV. ročník. Již pátým rokem jsme i my jeho nedílnou součástí. Vždy se moc těšíme nejen na setkání s organizátory, ale také s různými vystupujícími všech věkových skupin.

Celí natěšení jsme vyrazili k cíli již ráno, abychom byli na místě včas. Další den už nás v místní školní jídelně čekala malá generálka na odpolední vystoupení. Budova se sice při našem bubnování skoro otřásala, ale vydržela! Dopoledne jsme ještě stačili „zkontrolovat“ poslední přípravy festivalu a využít možnosti navštívit nově vybudovanou třetí zámeckou prohlídkovou trasu *Zámek za prezidenta Masaryka*. Byt z doby první republiky pana lesního rady J. Matěje nás opravdu zaujal. Průvodkyně nám poutavě vyprávěla o rodině Mařových, paní lesní Arnoštce i jejích dětech a za chvíli jsme si připadali, jako bychom je všechny znali.

Pak už nás ale na zámeckém nádvoří čekalo zahájení festivalu. Jako každoročně jsme shlédli zajímavá vystoupení, hlavně ta hudební a taneční. To naše bylo i letos trochu netradiční, neboť jsme si vymysleli novou formu zahájení: na svá místa jsme za zvuku renesanční hudby a našich bubnů přicházeli postupně.

Pak už jsme to v dalších skladbách pořádně rozbubnovali a roztleskali celé nádvoří zámku.

I tímto vystoupením jsme potěšili přítomné diváky a slova chvály zněla ze všech stran. Večer po koncertu rychle utekl a my museli jít balit kufry. Unavení, ale spokojení jsme se vrátili zase do svých domovů...

Text a foto: **VLADIMÍRA KALOČOVÁ**

Přijelo k nám Divadlo Košatka

Každoroční hostování dětského divadelního souboru Košatka ze Staré Vsi nad Ondřejnicí pod vedením jeho zakladatelky, dramaturgyně i režisérky v jedné osobě - paní Ivetě Chmelíčkové, bývá u nás ve Čtyřlístku tak trochu předzvěstí nadcházejících prázdnin. Již několik generací dětí se vystříдалo v uplynulých šestnácti letech v tomto divadelním souboru, a každá z nich během té doby také zavítala k nám do Čtyřlístku mezi naše klienty. Letos, v neděli 2. června, přivezli malí divadelníci své nastudování klasické pohádky Boženy Němcové „O dvanácti měsíčkách“.

V zaplněné tělocvičně Domova Barevný svět se sešli nadšení diváci, kteří už se na pohádku velmi těšili. A děti z Košatky je ani tentokrát neklamaly. Nejen skvěle a přesvědčivě zahrály celý pohádkový příběh, ale nakonec své diváky také odměnily drobnými dárky v podobě plyšových hraček. Bylo to krásné dopoledne, plné dojmů, a to nejen z divadelního představení, ale i ze vzájemného poznání. Vždyť mnozí z dětských

herců byli u nás úplně poprvé, a tak není divu, že vedle trémy hrála trochu roli i obava z toho, jak budou svými diváky přijati. Ti byli samozřejmě nadšení, odměnili malé divadelníky vřelým potleskem a symbolickými keramickými dárky, jež vznikly v ateliérech našeho Centra pracovní činnosti. Všichni se těšíme, že nás Divadlo Košatka potěší svým představením i v příštím roce.

Text: **BOHDANA RYWIKOVÁ**

Foto: **ALENA ŠTABLOVÁ**

Rytmy poprvé na festivalu v Ústí nad Labem

„CESTA K NÁM“

Naše skupina Rytmy přijala pozvání na 15. ročník festivalu pro zdravotně postižené s názvem „Cesta k nám“, který se uskutečnil ve dnech od 6. do 8. června v Ústí nad Labem. V zahajovací den, v pátek 6. června rámovalo festival krásné přírodní prostředí Městských sadů. Všechny účinkující a návštěvníky festivalu přišli pozdravit přední představitelé Ústeckého kraje a města Ústí nad Labem. Slavnostního zahájení a moderování celého programu se ujali Inka Rybářová a klaun Rybička.

Festivalu se zúčastnila řada sociálních zařízení z Ústeckého kraje, Prahy, Jesenice, Loun, Libochovic a z nejvzdálenějších byla naše skupina Rytmy z Ostravy. Jako host

přijela festival zahájit známá kapela studentů a absolventů Jedličkova ústavu v Praze The Tap Tap, pod vedením Šimona Ornesta.

S velkým zájmem jsme pak sledovali

zážitek. Prohlédli jsme si panorama města a

jednotlivá vystoupení a potleskem odměnili jejich výkony.

Naše prezentace byla také velmi úspěšná. Projevila se rovněž naše spolupráce s tanečním souborem Lucarino Dance z Libochovic, který nás zcela spontánně doprovodil tancem, když jsme bubnovali ke skladbě Leaving of Liverpool. Během festivalu si účastníci často zatančili společně a přispěli tak k jeho báječné atmosféře. Ukázali také návštěvníkům, že bariéry mezi lidmi s handicapem vlastně neexistují. Umí se prostě společně bavit, i když se neznají navzájem.

Ještě týž den jsme po krátkém odpočinku navštívili centrum města Ústí nad Labem, abychom tady absolvovali jízdu v kabinové visuté lanové dráze Větruše, spojující obchodní centrum s výletním zámečkem na stejnojmenném kopci. Lanovka je unikátní v tom, že se jedná o nejdelší lanovou dráhu bez podpěrných sloupů v České republice. Pro některé z nás to byl opravdu nezapomenutelný

okolí z výšky.

Odměnou a přáním nás všech bylo navštívit cukrárnu Barborka, kde jsme si mohli posedět v příjemném prostředí a ochutnat zdejší zmrzlinu či zákusek. I to zpříjemnilo náš pobyt v tomto městě.

Co říci na závěr? Budeme dlouho vzpomínat a přát si, abychom mohli být v příštím roce opět účastníky tohoto festivalu.

Text: **LIBUŠE GAJDOVÁ**
Foto: **DAGMAR DROBÍKOVÁ**
a **IVAN MARHULA**

Na Divadelních dílnách v Novém Jičíně

Městské kulturní středisko v Novém Jičíně pořádalo 15. června dvoudenní XXIII. ročník Divadelní dílny na Skalkách. Tato divadelně zaměřená dílna má výjimečnou atmosféru, a díky tomu si získala během let velkou oblibu nejen u jejích návštěvníků, ale i samotných vystupujících umělců. Každoročně dílna podporuje místní amatérské divadelní soubory.

Členové skupiny Rytmy se letos poprvé zúčastnili této akce, a to ve druhém dnu jejího konání. K zahájení odpolední části s Lesním mužem a vílou jsme nabídli náš hudební program v krásném přírodním prostředí.

Našimi posluchači byli převážně rodiče s dětmi.

Slunečné a velmi teplé počasí nás provázelo po celou dobu. Sledovali jsme také divadelní představení v plenéru – divadélko Koloběžka s názvem „Na návštěvě v Broučkově“. Doprovodný program naplňoval poslech reprodukováné hudby pro děti, možnost fotografování v nejrůznějších kostýmech, opékání párků a nechyběl ani akrobatický workshop.

Náš dík patří organizátorům nejen za pozvání, ale i jedno krásně prožité sobotní odpoledne.

Text: **LIBUŠE GAJDOVÁ**
Foto: **DAGMAR DROBÍKOVÁ**

Hudební party na zahradě

Před časem nás oslovila sociální pracovnice Asociace Trigon, paní Bc. Jana Markovičová (na snímku vpravo), nabídkou společného setkání muzikantů z jejich souboru Trigon band s našimi bubeníky ze skupiny Rytmy. Chtěli jsme však, aby se toto setkání uskutečnilo pod širým nebem, nejlépe u nás na zahradě v Domově Barevný svět, kde by se jej mohli zúčastnit i další kamarádi ze Čtyřlístku. Slovo dalo slovo a stalo se. Díky tomu zažili nečekaně příjemné a bezprostřední hudební dopoledne nejen klienti naší organizace z Domova Barevný svět, Domova Hladnovská i z Podporovaného samostatného bydlení, kteří se přišli o předposlední červnové sobotě (22. 6.) podívat na tuto „hudební party“ se členy naší skupiny Rytmy, ale i hosté z Trigon bandu, vedeného panem Jiřím Neduhou.

Výbornou náladu a radost ze setkání na zahradě Domova Barevný svět rámovalo nádherné počasí, které této „hudební party“ se společným zpíváním a muzicírováním skutečně přálo. Pan Jiří Neduha s kytarou a členové jeho Trigon bandu oslovili účastníky

setkání nejen několika vlastními písničkami, ale i řadou „lidovek“, jež si s Trigon bandem rádi zazpívali také ostatní. Postupně se přidávaly k jednotlivým skladbám i naše Rytmy, jež po chvíli „rozbubnovaly“ a přivedly k tanci klienty, jejich doprovody a naše hosty

z Trigonu. Kdo právě nezpíval, netančil anebo nehrál na bubny, ten si mohl pochutnat na lahodných pářečcích z grilu, které byly připraveny pro všechny. Nikomu se nechtělo příjemné dopoledne ukončit, ale domluvili jsme se, že si podobné setkání opět někdy zopakujeme.

Text a foto: **BOHDANA RYWIKOVÁ**

Na snímku vpravo pan Jiří Neduha, který si rád zabubnoval s našimi bubeníky – nejen z Rytmů...

Výstava byla pro nás velmi zajímavá jednak z uměleckého hlediska, ale přinesla nám i velmi inspirativní zážitky. Poté jsme se

Chagall v Galerii Chagall

Třetího dubna jsme se v dopoledních hodinách vydali spolu s klienty Centra pracovní činnosti městskou hromadnou dopravou do přívozké Galerie Chagall na výstavu obrazů známého francouzského malíře a grafika Marca Chagalla. Shlédli jsme tady mnoho krásných děl. Paní galeristka nás vřele přivítala a nechala nás, abychom si jednotlivé obrazy a hlavně barevné litografie důkladně prohlédli.

vydali do centra Ostravy, kde jsme završili své dojmy malým občerstvením. Celé dopoledne jsme si hezky užili a již nyní se těšíme na další výstavy s děvčaty z Kreativního ateliéru.

Zaznamenaly: **MARTINA SKÝBOVÁ**
a **MARIE HERÁKOVÁ**
Kreativní ateliér Centra pracovní činnosti

Čtyřlístek vystavuje

Vystavovali jsme „U chemiků“

V listopadu roku 1995 se poprvé otevřely výstavní prostory nové školní galerie v přízemí Střední průmyslové školy chemické akademika Heyrovského v Ostravě-Zábřehu. Zcela příznačně dostala do vínku název Galerie U chemiků. K nejvěrnějším

a také nejčasnějším vystavovatelům v této komorní galerii patří klienti Čtyřlístku. Jejich kresby a malby se tady letos ve dnech od 7. května do konce června objevily již podevatenácté pod tradičním názvem „Kdo jsme a co všechno umíme“.

Jak říká kurátorka zdejších výstav a galeristka, paní Lenka Hablová, „...chtěli jsme a chceme i nadále mimo vzdělávání také vést naše studenty (a nejen je) k poznávání umění. Chceme jim pomoci rozvíjet jejich osobnost v celé šíři. Naším cílem je úspěšný mladý člověk, který se orientuje nejen ve svém oboru, ale i v dalších oblastech. Chceme

povzbudit mladou generaci k tvůrčí činnosti, naučit ji chodit s otevřenýma očima a objevovat kolem sebe krásu..“

Je samozřejmé, že ke kultivaci duševních obzorů mladých lidí patří i to, že se seznamují s výtvarnými pracemi lidí, jimž zdravotní postižení neumožňuje profesionální rozvoj jejich talentu, ale přesto pod jejich rukama mohou vznikat pozoruhodná díla. A každoročně se o tom v Galerii U chemiků přesvědčují. Letošní výstavní kolekci Čtyřlístku tvořilo bezmála třicet kreseb a maleb doplněných výstavkou rukodělných výrobků z textilu, keramiky nebo dřeva, jež vznikly v ateliérech Centra pracovní činnosti naší

organizace. Věříme, že se letošní výstava Kdo jsme a co všechno umíme, bude těšit přinejmenším stejnému zájmu studentů, pedagogů i návštěvníků školy jako v minulých letech.

Text a foto: (rw)

HUDEBNÍ INSPIRACE NA VÝSTAVÁCH V KOŽLE I V OSTRAVĚ

Začátkem letošního roku přistál v naší e-mailové poště dopis s nabídkou, zda bychom se mohli připojit k polskému výtvarnému projektu Malujeme hudbu. Ten je součástí iniciativy nadace Kocham Swoje Życie, snažící se zviditelňovat život lidí s mentálním postižením prostřednictvím nejrůznějších vzdělávacích a kulturních aktivit. Během loňského roku uspořádala nadace několik výstav výtvarných prací lidí s mentálním postižením inspirovaných především jazzem.

Za většinou z nich stál pan Marek Grzebyk z Warszstatu Terapii Zajęciowej ve

slezských Gorzycích, který zde vede ateliér výtvarné tvorby. Byl to právě on, kdo také oslovil náš Čtyřlístek, aby se připojil k těmto výtvarným aktivitám inspirovaných hudbou. Slovo dalo slovo a tak v Ostravě, ležící jen co by kamenem dohodil od polské gminy Gorzyce, začali klienti Centra pracovní činnosti Čtyřlístku přenášet na papír své hudební představy.

Během necelého půl roku tak vznikla kolekce šestnácti obrazů inspirovaných hudbou, kterou se od 22. května představili naši klienti v koncertním sále Domu kultury v Koźle v Polsku. Vernisáž výstavy, nazvané *Malowanie jazzem*, byla součástí mezinárodního projektu nadace Kocham Swoje Życie. Nápad, uspořádat v tomto kulturním stánku již podruhé výstavu inspirovanou jazzovou hudbou, se váže ke Světovému dni jazzu, vyhlášenému organizací UNESCO na 30. dubna. Slavnostní atmosféru této události podtrhli nejen významní hosté, ale i tematicky zaměřený koncert uznávané hudební formace „Głuch – Łapka – Głuch“, spojující prvky jazzu, blues i soulu.

Spolu s devíti vystavovateli z Polska a ostravského Čtyřlístku, se v Domě kultury v Koźle představili svými díly také zdravotně postižení lidé ze Španělska a Nizozemí vedle profesionálních polských výtvarných umělců, pedagogů a studentů uměleckých škol. Rezonují mezi nimi taková jména, jako je Kaja

Renkas - známá polská grafička a tvůrkyně plakátů, grafik Stefan Lechwar – pokračovatel tradice slavné polské plakátové školy, grafik Tomasz Kipka, jenž se věnuje jak reklamní, tak užité grafice nebo malíř, grafik a sochař Franciszek Nieć a řada dalších.

Ostravští tvůrci, lidé s mentálním postižením, se nechali inspirovat ke svým malbám a kresbám vlastními hudebními prožitky, a to jak při poslechu hudby různých žánrů, tak jako aktivní hráči na jembe bubny nebo Orffovy nástroje. Přestože mnozí z nich vystavují často na kolektivních výstavách

Čtyřlístku ve výstavních síních v Ostravě nebo i v Praze, v Polsku se takto prezentovali vůbec poprvé.

Výstava *Malowanie jazzem* v Koźle zde byla k vidění až do druhé poloviny června, odkud se 20. června letošního roku přestěhovala do ostravské Galerie. Na její

červencové vernisáži se hostům představila také naše hudební skupina RytmY Mlejn (*na snímcích na této stránce*).

Stejně jako u nás ve Čtyřlístku i v polském Warsztatu Terpaii Zajęciowej v Gorzycach věří, že to bude také počátek hlubší vzájemné spolupráce na obou stranách hranice.

BOHDANA RYWIKOVÁ

Foto autorka
a archiv Fundacje Kocham Swoje Życie

Svět plný fantazie ve vítkovické knihovně

adventních koncertech v hudebním sále centrální knihovny a klienti Čtyřlístku se také každoročně představují svými výtvarnými pracemi čtenářům v několika pobočkách knihovny. Jejich výstava byla ve dnech od 3. června do 31. července k vidění v pobočce Knihovny města Ostravy ve Vítkovicích. Další výstavu prací našich klientů z Centra pracovní činnosti jsme připravili na prázdniny ve výstavních prostorách knihovny v ulici Jiřího Trnky na Fifejdách.

(rw)

Mnohaletou oboustrannou spoluprací udržuje naše organizace s Knihovnou města Ostravy. Naši klienti rádi navštěvují jednotlivé její pobočky v různých částech Ostravy, skupina Rytmy pravidelně vystupuje na

Sport

Náš Aleš Turlej na olympiádě v Saúdské Arábii

Velké pocty se dostalo jednomu z našich kamarádů a zároveň zaměstnanců Čtyřlístku – Aleši Turlejovi. Aleš je velký sportovec a zároveň výrazná posila obou našich sportovních klubů – Sluníčko a Medvědi, s nimiž se účastní nejrůznějších soutěží jak v lehké atletice, stolním tenisu anebo v přizpůsobené kopané v celé České republice. Po výrazném úspěchu našich fotbalistů v letošní jarní soutěži speciálních olympiád ve Zlíně, se mu dostalo té cti, že byl vybrán do reprezentačního týmu fotbalistů České republiky, kteří se proboujeli k účasti na Světových letních hrách Speciálních olympiád v Abu Dhabí v Saúdské Arábii a v Dubaji, jež se uskutečnily ve dnech 3. - 22. března letošního roku.

„Účast na Světových hrách byla vrcholem našeho čtyřletého snažení. Tým byl složen ze sportovců partnerů a trenérů několika sportovních klubů. Před vlastním odletem na

hry tým absolvoval společné podzimní soustředění v Luhačovicích,“ říká pan David Bělůnek, trenér reprezentačního týmu. Kromě Aleše Turleje z SK Medvědi Čtyřlístku Ostrava,

byli ve fotbalové jedenáctce z České republiky na Světových letních hrách speciálních olympiád v Abu Dhabí zastoupení sportovci z SK Hájské Kohoutí, SK Chmel Tuchořice, SK Sjednocená kopaná Zlín a SK DNZ Bystré pod vedením trenérů již zmíněného Davida Bělůnka a Jany Tkadlecové.

Po zahřívacím kole v bohatém programu hostitelské metropole Saúdské Arábie, se už celý tým opravdu těšil na začátek turnajových bojů. Tým byl po rozřazovacích utkáních, která určila složení skupin podle podobné kvality týmů, zařazen do skupiny s Belgií, Japonskem, Burkinou Faso a Haiti.

Na první pohled přijatelná skupina byla nakonec nad síly českého výběru, který i přes veškerou snahu nezískal ve skupině ani bod a obsadil páté místo. Obhajoba stříbrné medaile ze Světových her 2015 v Los Angeles se tak bohužel nepodařila.

„Naši soupeři ve skupině byli velmi kvalitní.

A i když musím naše hráče pochválit za přístup, bojovnost a především fair play vystupování, na více než páté místo ve skupině to bohužel nestačilo, což je určitě výsledek za naším očekáváním. Pro nás všechny to i tak byla úžasná sportovní i životní zkušenost, která především sportovcům předá spoustu zážitků,

emocí i vzpomínek, kterých ve svých životech často mnoho nemají a sport jim je přináší,” řekl k vystoupení týmu a samotným hrám pan David Bělůnek, trenér fotbalového týmu.

Na utkáních českého týmu byla přítomna i paní Michaela Veselá, manažerka sociálních projektů Fotbalové asociace ČR, jež zhodnotila účast našich hráčů těmito slovy: *„V rámci fotbalových utkání našeho týmu, ale i u dalších sportů, jsme viděli neuvěřitelnou bojovnost a obrovské nasazení všech sportovců. Musím říct, že u Speciálních olympiád se v žádném případě nejedná*

pouze o sociální rozměr akce, sportovci předváděli opravdu skvělé výkony.“

Vedení Českého hnutí Speciálních olympiád pak vyjádřilo uznání i svým podporovatelům: *„Děkujeme všem fanouškům za fantastickou podporu a vzhůru do dalšího čtyřletého cyklu - pod parafrázovaným heslem: 'Když nemůžeme - tak přidáme'!"*

Česká účast na Světových letních hrách Speciálních olympiád v Súdské Arábii však samozřejmě nebyla pouze o kopané, ale také o dalších sportovních disciplínách. A v těch si naši sportovci vedli opravdu skvěle. Dohromady vybojovali v individuálních sportech 10 zlatých, 7 stříbrných a 4 bronzové medaile. Naši volejbalisté a fotbalisté tentokrát sice nezískali cenný kov, ale jak uvedla národní ředitelka Českého hnutí Speciálních olympiád, paní dr. Martina Středová, *„...bojovali statečně a rozhodně naší zemi ostudu*

neudělali.“

Ostudný, avšak příznačný, byl k této reprezentaci a světovým úspěchům zdravotně postižených sportovců přístup českých médií. Jak uvedla paní dr. Středová, „přestože v den

zcela určitě naplnili motto her. Všichni soutěžili s obrovským nasazením, nikdo svůj závod předem nevzdal a dokázali se s přehledem vyrovnat i s neúprosnými pravidly finálových soutěží.

Naše sportovce přišel během sportovních soutěží opakovaně pozdravit a podpořit velvyslanec České republiky ve Spojených arabských emirátech, pan Jiří Slavík s manželkou. Naše úžasná asistentka delegace, paní Daniela Merglová, žijící v Abu Dhabi, uspořádala ve své rezidenci přátelské neformální setkání naší výpravy s panem velvyslancem, kde došlo i na společné zpívání.

Na poslední den plánovaná prohlídka Dubaje se podařila. Tak jsme se rozloučili se zemí, která nám poskytla úžasné zázemí a kouzelné panorama letních her Speciálních olympiád 2019.“

A jak vnímal svou účast na této mimořádné sportovní události náš **Aleš Turlej**? „Byl jsem rád za to, že můžu opět reprezentovat naši republiku v zahraničí. Před dvanácti lety jsem byl na Světových letních hrách Speciálních olympiád v Šanghaji, ale tady v Emirátech to bylo jiné, než v Číně. I tady se však o nás starali skvěle, výborný byl i náš fotbalový kolektiv a vůbec celá česká reprezentace. Když jsme měli volný den a nemuseli hrát, chodili jsme se dívat na sportoviště na ostatní naše sportovce, abychom je také povzbudili.

Pokud jde o fotbal, hrálo se na několika hřištích najednou ve stejném čase několik utkání. Těch hřišť bylo asi pět nebo šest. Byli jsme rozděleni do pěti skupin podle výkonnosti, ve kterých byl zastoupen celý svět. V naší skupině byli hráči Belgie, Haiti, Japonska a Burkiny Faso.

Nakonec jsme byli zklamaní z toho, že jsme

odletu přišla naše sportovce pozdravit Bára Špotáková s televizí Nova a Českou televizí a kratičká zpráva se pak o tom objevila ve večerních zprávách, byl nezájem médií z České republiky o tuto významnou světovou sportovní a inkluzivní akci ostudný, a to nás všechny opravdu hodně mrzí, především i proto, že jsme zejména Českou televizí o této akci informovali s ročním předstihem...”

Každé Světové hry Speciálních olympiád mají své motto či heslo. To letošní znělo MEET THE DETERMINED (Potkat odhodlané) a bylo účastníky her beze zbytku naplněno.

Před samotným zahájením her trávila naše výprava čtyři dny v tzv. Host Town Programu, jímž byl pro českou reprezentaci emirát Ajmán. Nejmenší a údajně nejchudší ze sedmi emirátů tvořících Spojené arabské emiráty. Jak uvádí paní dr. Středová, „Ubytování jsme byli v luxusním hotelu v centru města. Během našeho pobytu byla i příležitost k setkání s nejvyšším představitelem emirátu Ajman - princem Sheikem Humaid bin Ammar Al Nuaimi, jemuž jsme mohli předat náš dárek, panenku oblečenou do ručně šitého moravského kroje.

Po čtyřdenním adaptačním pobytu jsme odjeli autobusy do míst sportovních soutěží: **Dubaj** - atletika a plavání, **YAS Island** - cyklistika, **Abu Dhabi** - bowling, bocca, gymnastika, stolní tenis, volejbal a fotbal. Naši sportovci

z olympiády odjížděli bez medaile, ale myslím, že jsme odvedli dobrý výkon. Člověk se snaží hrát co nejlíp, aby uspěl, ale štěstí určitě také hraje svoji roli... Zkrátka, někteří byli lepší a tak to ve sportu je.

Během našeho pobytu pro nás připravili hostitelé různé akce a setkání, lidé tady byli velmi pohostinní a dobrosrdeční, dostali jsme spoustu upomínkových předmětů. Navíc jsme měli po celou dobu svého pobytu výbornou průvodkyni, která se o nás dobře starala. Stihli jsme navštívit i jedno zdejší muzeum místních tradic, kde jsme se mohli seznámit se zajímavou historií oblasti, ve které jsme pobývali.“

Slavnostní tečkou za účastí české reprezentace na Světových letních hrách Speciálních olympiád v Saúdské Arábii pak

bylo 30. dubna slavnostní přijetí naší delegace u ministra školství, mládeže a tělovýchovy. Ing. Roberta Plagy, Ph.D., jenž poděkoval všem členům delegace za příkladnou reprezentaci na hrách. Vysoce ocenil i práci trenérů a vedení celé delegace při vytváření podmínek pro naše sportovce. Za České hnutí speciálních olympiád poděkovala ministři národní ředitelka hnutí, paní Dr. Martina Středová, především za finanční podporu bohatých aktivit Českého hnutí Speciálních olympiád.

Podle internetových stránek ČHSO a redakčně zpracovala: **BOHDANA RYWIKOVÁ**
Foto: archiv Českého hnutí Speciálních olympiád a archiv redakce

Bodovali jsme v národním bowlingovém turnaji

Na dny 12. - 14. dubna letošního roku se naši sportovci vypravili do matičky stověžaté na Národní bowlingový turnaj v Praze - Strašnicích, který pořádalo České hnutí Speciálních olympiád. Turnaj byl zahájen ve slavnostním duchu v pátek dopoledne, k čemuž přispěla skupina našich sportovců svým vystoupením. Přijeli nás sem totiž reprezentovat nejen sportovci, ale i členové skupiny Rytmy, a tak v Praze fungovali jako „dva v jednom“- jeden tým, reprezentující Čtyřlístek na poli sportovním i kulturním.

Turnaj se uskutečnil v bowlingové aréně, sídlící v budově bývalého kina, což nám připomínaly staré filmové retro fotky a plakáty. Při zahájení rozproudilo krev přítomným naše bubenické vystoupení a pak už se všichni pustili do soubojů na naleštěných bowlingových drahách. Rozřazovací hry proběhly hned v pátek a každý z našich sportovců musel zvládnout 60 hodů. Dohráli jsme až po dvacáté hodině večer a věřte – nevěřte, nebylo to vůbec lehké!

Ještě před odjezdem do hotelu jsme byli pořadateli požádáni o další, neplánované vystoupení při předávání cen v sobotu navečer. Tak jsme se líbili! Šťastní z pochvaly a plni očekávání jsme tramvají odjeli do krásného hotelu Iris v Edenu, kde jsme se rádi svalili do voňavých postelí.

Další víkendové dny jsme strávili snahou shodit co nejvyšší počet kuželek a vybojovat si

co nejlepší umístění. S napětím jsme sledovali své spoluhráče, a když byla volná chvíle po obědě, zkoušeli jsme řešit sudoku. S bubenickým vystoupením jsme zahájili předávání cen jednotlivcům. Naše úsilí na drahách bylo korunováno úspěchem. Jak v jednotlivcích, tak i ve dvojicích jsme obsadili přední místa a pořadateli jsme se s hrdostí nechali dekorovat medailami.

Text a foto: **VLADIMÍRA KALOČOVÁ**

JAK NÁM BYLO V BRNĚ?

Rozhodli jsme se, že ani letošní Regionální olympiáda Českého hnutí Speciálních olympiád v Brně nebude bez nás, a tak jsme v úterý 7. května velmi brzy ráno vyrazili na nádraží a nastoupili do vlaku směřujícího na Jižní Moravu – do Brna.

Odpolední část olympiády už patřila soubojům o medaile. Počasí si hrálo na aprílové a měnilo se každou chvíli.

Trošku nás překvapilo, když jsme v Kojetíně museli opustit svá vyhrátá místa ve vlaku a přesednout na autobus. Přesun všech účastníků „sportovní expedice“ proto trval o něco déle a jen tak tak jsme stihli nasednout do posledního autobusu náhradní dopravy. Někteří sice „na stojáka“, ale jeli jsme! Nemohlo nás rozhodit ani padesátiminutové zpoždění oproti původně plánovanému příjezdu na nádraží Brno – Královo pole.

Na atletický stadion Vysokého učení technického jsme přijeli pochopitelně pozdě, a protože jsme naštěstí nebyli jediní, neunikl nám začátek, plánovaný původně na 9. hodinu. Po slavnostním zahájení začaly boje na atletickém oválu a rozběhly se rozřazovací závody všech disciplín. Naši borci podávali skvělé výkony a postoupili do finálových bojů z předních míst. Mezitím si stačili odsoutěžit sportovci v přizpůsobených sportech, zkoušeli jsme nacvičit předávku štafetového kolíku, který nám pro tentokrát nahradil banán, a mohli jsme si také vyzkoušet pro nás netradiční sportovní aktivitu, jako např. lukostřelbu.

Naštěstí nepršelo. Celý den byl nabitý sportem a my odjžděli s medailemi na krku. Ani zpáteční cesta se sice neobešla bez zdržení a domů jsme nakonec přijeli dost pozdě, ale věřte nám – stálo to za to. A kdo „cinkal“? V běhu na 400 metrů vybojoval zlato Aleš Turlej, bronz Petr Cupal, v běhu na 200 metrů získal Kamil Sasko bronz a pak ještě zlato za běh na sto metrů. Jan Sotona získal stříbro za hod míčkem a pro stříbro si zaběhla i naše štafeta ve složení Turlej, Sotona, Cupal a Sasko. Gratulujeme!

Text a foto: VLADIMÍRA KALOČOVÁ

ZVÍTĚZLI JSME V SENICUPU!

Přišli – viděli – zvítězili! I tak by se dala ve stručnosti charakterizovat naše letošní fotbalová premiéra na celostátním turnaji v kopané SENI CUP Havlíčkův Brod 2019, kde nás reprezentoval fotbalový tým Čtyřlístku SK Medvědi pod vedením trenéra Libora Blatného. Turnaj se uskutečnil 29. května jako sedmý ročník fotbalové ligy osob se zdravotním postižením. Záštitu nad turnajem převzala Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky, hlavním partnerem bylo město Havlíčkův Brod, partnerem turnaje bylo Konto Bariéry

a mediální partnerství převzaly časopisy Rezidenční péče a Receptář. Téměř oslnivý lesk dodala letošnímu SENI CUPu, fotbalovému turnaji zdravotně postižených, účast čtyř patronů – Antonína Panenky, Ladislava Vízka, Horsta Siegla a poprvé i herce a zpěváka Sagvana Tofiho. Letošní, již 14. ročník turnaje, který se hrál jako každý rok v Havlíčkově Brodě na hřišti místního Slovanu, vůbec patřil k nejvydařenějším.

Turnaj pořádá společnost TZMO S. A. od roku 2000, kdy se zápasy této mezinárodní fotbalové ligy odehrávaly pouze na území Polska, ale časem se liga rozšířila i do dalších zemí – do Ruska, na Ukrajinu, do Maďarska, na Slovensko i do Německa. U nás se první ročník uskutečnil v roce 2006 díky společnosti Bella Bohemia s. r. o., dceřiné společnosti TZMO S. A. v České republice.

Seni Cup má poněkud jiná pravidla, než obvykle mívají jiné turnaje v přizpůsobené kopané, s čímž naši fotbaloví reprezentanti zprvu nepočítali. Z každého přihlášeného zařízení se turnaje účastní jedno mužstvo ve složení čtyř hráčů, brankáře a dvou náhradníků. Zápasy řídí profesionální rozhodčí a hraje se na travnatém hřišti pro malou kopanou. Utkání trvá dvakrát deset minut. Herní plán je vytvořen tak, aby závěrečný zápas byl finálovým soubojem dvou nejlepších týmů. Tři nejúspěšnější mužstva získávají hodnotné ceny a speciální cenou je pak zájezd do Polské Toruně na celoevropské finále SENI CUPu.

Pro nás byl překvapením fakt, že pravidla turnaje (oproti jiným soutěžím v přizpůsobené kopané) nepřipouštějí partnery. Ale naši borci se v žádném případě nenechali zaskočit...

Hladkému průběhu turnaje prospělo i zkrácení hrací doby zápasů

na 12 minut bez přestávky. Fotbalového klání se zúčastnilo 16 týmů zdravotně postižených ze zařízení sociálních služeb z celé republiky.

Turnaj zahájili v půl desáté dopoledne slavnostním výkopem místostarosta Havlíčkova Brodu Jan Tecl a náměstek kraje Vysočina Pavel Franěk. Jednotlivé týmy se pak utkaly systémem každý s každým ve čtyřech skupinách, jejichž vítězové se pak střetli v semifinále. V prvním porazil Čtyřlístek Ostrava tým Domova Kopretina Černovice 3:0, ve druhém favorizované MSSS Vejprty zdolaly silný Domov u Rybníka Víceměřice 5:3. V utkání o třetí místo nejprve Kopretina

podlehla Domovu u Rybníka 2:3 a ve finále pak favorizované Vejprty prohrály s naším Čtyřlístkem 3:0. Tým SK Medvědi, reprezentující naši organizaci, tak překvapivě získal pohár pro vítěze SENI CUPU 2019 a s ním i hlavní cenu – návštěvu koňského ranče a hiporehabilitační kurz ve středisku Hiporehabilitace Jupiter v Řevnicích u Prahy. Jmenovitě hájili naše barvy v dresech SK Medvědi Aleš Turlej, Kamil Sasko, Ondřej Šuráb a Tomáš Ujházy s trenérem Liborem Blatným. Koučem týmu byla paní Renáta Šumková z Domova na Liščině.

Turnaj zakončila závěrečná exhibice týmu organizátorů turnaje z firmy TZMO Czech republic proti ostravskému vítězi SENI Cupu. Pořadatelský tým posílený o patrony turnaje do něho nastoupil ve slušivých tričkách s nápisem DYCKY BRODI!, a nakonec vybojoval díky hattricku Ladislava Vízka remízu 4:4, ačkoliv prohrával již 4:0. Nový patron turnaje, Sagvan Tofi, byl celým turnajem velmi překvapen a nadšen: „Je to opravdu vydařená sportovní akce, která pro mě znamenala mimořádně

silný zážitek. Rád přijedu příští rok opět,“ sliboval Sagvan Tofi.

Záznam z turnaje, který pořizovala Česká televize, byl odvysílán ve čtvrtek 6. června v pořadu Sport v regionech.

JAROSLAV KUBA a BOHDANA RYWIKOVÁ
Foto: **RENÁTA ŠUMKOVÁ**

Krajský přebor v bowlingu XVI. ročník

Krásná slunečná středa 5. června sice více lákala do přírody, ale naše dvě družstva reprezentovala Čtyřlístek na XVI. ročníku Krajského přeboru v bowlingu, který pořádalo sdružení SPMP v Bowling Sky aréně v Ostravě – Porubě. Akce se konala pod záštitou starosty městského obvodu Ostrava – Jih, Bc. Martina Bednáře, který se zúčastnil slavnostního zahájení.

Ženy a muži, dívky i chlapci všech věkových skupin soutěžili mezi sebou o co nejlepší umístění a v závěru došlo i na soutěž mezi asistenty. Ve volných chvílích probíhaly

srdečné rozhovory mezi kamarády a přáteli. Potěšilo nás, že jsme měli možnost zavzpomínat, popovídat si o tom, jak se nám žije a hovořit také o budoucnosti. Všechny

známé ve Čtyřlístku srdečně zdraví Radim Teru a Martin Janeček.

A výsledky? Naši muži – Petr Cupal, Milan Skalička a Zdeněk Krátký vybojovali 7. místo, ženy – Milena Bardoňová, Petra Hamroziová

a Liba Mihalíková místo předposlední, ale všichni si to náramně užili. Mezi asistentkami zvítězila naše Vladka Kaločová. Blahopřejeme všem!!!

Text: **DAGMAR DROBÍKOVÁ**

Fota: autorka a **VLADIMÍRA KALOČOVÁ**

Naši na Emil Open 2019

Ve dnech od 12. do 15. června nás reprezentovaly děti z Domova Jandova na 8. ročníku letních Evropských her handicapované mládeže v Brně – Emil Open 2019. Na této akci nesměl samozřejmě chybět Lukáš Boldezerský, Jeník Ganitta, Pét'a Pastrňák a zúčastnil se jí i náš velký favorit, co se sportu týče Honza Polhoš. Na těchto sportovních hrách kluky doprovázely pracovnice Monika Drastichová a Ivana Holešová.

V den našeho odjezdu jsme se probudili do krásného, slunečného rána a co více si přát, než aby takové sportovní akci, konané pod širým nebem, přálo i počasí. Kluci si sbalili batůžky se sportovním oblečením, samozřejmě

nesměla chybět ani svačina a rozloučení se slovy: „*My vám ty medaile přivezeme.*“

Při našem příjezdu do Brna nás na nádraží čekal autobus, který nás následně odvezl na Vysokoškolské koleje, kde jsme byli po celou dobu Evropských her ubytováni. Hned po příchodu na pokoj jsme si vybalili své osobní věci a měli jsme chvíli na odpočinek i malou spršku po té dlouhé cestě vlakem.

Před zahajovacím ceremoniálem jsme měli ještě čas, a tak jsme vyrazili prozkoumat okolí a navštívili místní restaurační zařízení, kde jsme se v tom parném horku zchladili studenou kofolou, která nám přinesla vítané osvěžení. Počasí bylo skutečně úmorné, teploty sahaly až k 35°C. V 16:00 hodin byl zahájen slavnostní ceremoniál, jehož se zúčastnili sportovci z celé Evropy. Hned po oficiálním

otevření sportovních her, jsme byli rozděleni do skupin a našim klukům byly přiděleny disciplíny, na něž se už předem přihlásili. Naši sportovci reprezentovali Čtyřlístek v bocce na trávě a Honza závodil v běhu na 400 metrů.

Rozdělením disciplín byl první sportovní den prakticky ukončen a my měli osobní volno. Proto jsme vyrazili na procházku po okolí, ale protože bylo stále velké horko, brzy jsme se vrátili na kolej, kde jsme šli na večeri a potom se uchýlili k odpočinku, abychom nabrali nové síly na druhý sportovní den.

Vyspali jsme se doslova dorůžova, vyrazili na snídani, abychom se pořádně posilnili a pak nás autobus odvezl na sportovní stadion, kde naši kluci podali skvělé sportovní výkony. Přestože se nikdo z našich reprezentantů neumístil na prvních místech v žebříčku, byli kluci odměněni medailami a my byly na své sportovce náležitě pyšné.

Klukům i nám se na sportovních hrách moc líbilo i přes menší organizační nedostatky, které se v příštím ročníku určitě vypilují, a pevně doufáme, že se za rok zase zúčastníme. Tak „Sportu zdar, „berušáci“!

Slovem a obrazem
zaznamenala:
IVANA HOLEŠOVÁ
Domov Jandova

Hned po zahájení se skupinky rozprchly do soutěží. I „naši“ se rozdělili. Družstvo podpory začínalo u jamek minigolfu a my ostatní jsme se vrhli do útrob restaurace vyzkoušet, kolik se nám podaří nahrát bodů v bowlingu. Všude panoval čilý ruch a sportovní zápal a tak nám dopoledne rychle uběhlo. Po obědě se vyhlášovaly výsledky. Naše úsilí bylo oceněno účastnickým listem a každý získal krásnou keramickou medaili ve tvaru bowlingové kuželky.

A jak jsme dopadli? Spojený tým Domova Barevný svět a Centra pracovní činnosti získal 11. místo a družstvu Podporovaného bydlení se podařilo stanout „na bedně“ a přebrat diplom za 3. místo. Třešničkou na dortu bylo ocenění Luboše Dostála za nejlepší výkon ze všech zúčastněných v minigolfu. Na akci jsme si užili hodně sluníčka, sportování i setkání s kamarády.

Stonožkový dvojboj s naší účastí

Již potřetí jsme využili pozvání Klubu Stonožka na jejich tradiční turnaj v bowlingu a minigolfu. Ten letošní se (rovněž tradičně) konal v Bowling Parku Ostrava 19. června za podpory příjemného a vstřícného vedoucího i personálu. Letos byl z důvodu nepříznivého počasí zrušen květnový termín, a tak se všichni přihlášení sešli až v červnu. Soutěže v minigolfu a doplňkové aktivity se díky tomu mohly odehrávat pod širým nebem. Náš Čtyřlístek reprezentovala dvě družstva: jedno složené z klientů Domova Barevný svět a Centra pracovní činnosti, a druhý tým hájil „barvy“ Podporovaného samostatného bydlení.

Text: **VLADIMÍRA KALOČOVÁ**

Domov Barevný svět

Foto: archiv Klubu Stonožka

Získali jsme pohár primátora města Havířova!

Letos poprvé jsme obdrželi pozvání k účasti v soutěži ve stolním tenisu O pohár primátora města Havířova, který již pátým rokem pořádala 29. června místní Společnost pro podporu lidí s mentálním postižením. A protože vždy rádi poměříme své síly, pozvání jsme přijali.

dortu“ byl skutečný dort a věcné ceny. Zmožení vedrem, zážitky a únavou, ale pyšní na svůj výkon, jsme vyrazili zpátky domů...

Putovní pohár primátora města Havířova s vygravírovanou tabulkou o letošním vítězství našeho týmu SK Sluníčko přijel do Čtyřlístku osobně předat vítězům 17. července pan Bronislav Kotula z SPMP Havířov za přítomnosti ředitele naší organizace, pana PhDr. Svatopluka Aniola (*Tuto událost zachycuje snímek dole*).

V Havířově se soutěžilo v týmech. Každý z nich měl losem vybraného soupeře a jednotliví sportovci hráli proti sobě individuální zápasy. Za každou výhru – jeden bod pro tým. Když tým dosáhl pěti bodů, vyhrál a postoupil do dalšího kola. Tak jsme se pomaloučku posouvali výš a výš, až jsme nakonec celý turnaj s přehledem vyhráli.

Naši sportovci byli nadšení! Na krku se jim houply medaile, v rukou drželi dva poháry: jeden putovní, který v příštím roce předáme dalšímu vítězi, druhý nám zůstane. „Třešničkou na

Text: **VLADIMÍRA KALOČOVÁ**

Fota: autorka a (rw)

Jak Boženka slavila životní jubileum

Jedenáctého dubna slavila Boženka Pěkníková z Chráněného bydlení Třebovice. Tentokrát to byly jubilejní (40.) narozeniny, proto si je přála oslavit nejen se svými spolubydlicemi a pracovníci z trebovické chráněnky, ale také se svou sestrou a klienty z chráněného bydlení v Otrokovicích...

Už několik měsíců si Boženka telefonuje s jedním z klientů spřátelené chráněnky, se kterým se seznámila na společné návštěvě olomouckých vánočních trhů. Přítel Radek přijel se svými kamarády a pracovníky s obrovskou kyticí.

To, že je 11. duben jen „Boženčin DEN“ v Třebovicích znásobil malý ohňostroj na dortu, který byl ve tvaru Rubikovy kostky. A právě s Rubikovou kostkou, kartami, pexesem a háčkováním tráví Boženka nejvíc svého volného času. Své zájmy předvedla Radkovi, který zase povídal o tom, co dělá v dílnách v Otrokovicích a také několikrát Boženku pozval na jih Moravy, kde žije.

Boženka měla pro všechny spoustu chlebíčků a nealko šampusy. Dort byl moc dobrý, všichni chválili. Otrokovičtí stihli navštívit i dominantu Ostravy – Dolní oblast Vítkovic, takže kromě oslavy poznávali město svých kamarádů. Kolektiv Božence k narozeninám koupil řetízek s přívěskem, který jí ještě i v příštích letech jistě připomene tento nezapomenutelný den.

Text a foto:
JANA NIEMCZYKOVÁ
Chráněné bydlení Třebovice

ODCHÁZENÍ PANÍ DÁŠI...

Po třiadvaceti letech práce v naší organizaci se loučí se Čtyřlístkem naše kolegyně, paní Bc. Dagmar Drobíková, která od letošního července odchází na zasloužený odpočinek. Naštěstí ne tak docela, protože i jako seniorka chce i nadále spolupracovat s naší organizací a hlavně se souborem bubenické skupiny Rytmy, která jí přirostla k srdci.

Pod vedením PaedDr. Jiřiny Frejkové, vedoucí našeho diagnostického oddělení, jsme však měli možnost poznat i jiné metody práce. Už tehdy se u nás začínalo s multismyslovou terapií snoezelen, začínali jsme s muzikoterapií, vybavovali jsme postupně odbornou knihovnu pro zaměstnance a při zaměstnání si mnozí z nás doplňovali své vědomosti studiem speciální pedagogiky.

Myslím si, že pedagogická práce má při péči o klienty smysl. Vždyť i v běžné populaci si lidé stále ožívují a dále rozvíjejí nabyté vědomosti i v dospělosti.“

Při našem rozhovoru paní Dáša s úsměvem dodává: „Ještě dnes má řada klientů spojenou školu s mým jménem. Docházeli ke mně i později alespoň na práci s počítačem, pročítali jsme společně časopisy, pracovali formou různých her, aby každý mohl také zažít pocit úspěchu. Třeba i ten, kdo je

Paní Dáša, jak ji u nás mnozí oslovují, pracuje ve Čtyřlístku od roku 1996, kdy tady začínala jako vedoucí vychovatelka na diagnostickém oddělení tehdy ještě Ústavu sociální péče pro mentálně postižené. Měla na starosti školní vzdělávání dětí, jež k nám přicházely na přechodný diagnostický pobyt. Ten mohl trvat od tří měsíců až do jednoho roku. Musela proto spolupracovat s různými typy škol a na základě jejich požadavků vzdělávat své žáky a zároveň vést další vychovatele, kterých tehdy u nás pracovalo jedenáct spolu se dvěma pomocnými vychovatelkami.

„Nejzajímavější pro mne byla spolupráce v kolektivu odborníků a docházejících lékařů. Získávala jsem tak nové, neocenitelné zkušenosti pro svou práci.

V roce 2004 bylo u nás diagnostické oddělení zrušeno a jeho kolektiv se rozpadl. Podle nového školského zákona vznikala v té době v Ostravě nová specializovaná pedagogická centra a my jsme vlastně jen suplovali jejich práci.

nevidomý a přesto dokáže něco napsat.“ Zpočátku k paní Dáše docházelo i třicet klientů během týdne. Záleželo i na míře jejich postižení, jak dlouho se jim paní Dáša mohla věnovat. „Měnili jsme prostředí, využívala jsem k práci snoezelen, zahradu, jezdili jsme na exkurze, což je velmi obohacovalo. Individuální přístup ke klientům se u nás uplatňoval dávno před transformací...“

Individuální práci s klienty se paní Dáša věnovala jako vychovatelka, ale v posledních třech letech i jako pracovnice v sociálních službách. Krátkou životní etapou byla pro ni práce vedoucí Stacionáře Třebovice, ale jak sama přiznává, „...práce v kanceláři mě nenaplnovala. Jsem ráda, když se něco děje, a když začalo přibývat písemné agendy, věděla jsem, že to není nic pro mě.“

Na druhé straně paní Dášu bohatě

racionálně s ohledem na jejich možnosti a schopnosti. To není vždy lehké pro někoho, kdo není předem připraven na to, co ho čeká.“

A pak jsou tu již zmíněné Rytmy. Srdeční záležitost, jež paní Drobíkovou připoutává od roku 2014. Tehdy začala pravidelně spolupracovat s vedoucí tohoto souboru, paní Libuší Gajdovou a od té doby hraje a vystupuje s Rytmy mnohokrát do roka. Zároveň je

i koordinátorkou jednotlivých aktivit souboru, o jehož vystoupení je dnes takový zájem, že některé nabídky musejí odmítat. „Zpočátku jsme byli s klienty Domova Barevný svět zváni do Domova na Liščině na společné zkoušky Rytmů a pozvolna jsme pronikali do tajů této formy muzikoterapie. Časem se z toho vyvinula stálá spolupráce a naši klienti se zapojovali do vystoupení skupiny. Poznávali jsme při svých návštěvách Domova na Liščině nové hudební nástroje, které u nás ve snoezelenech nebyly. Libuška Gajdová pro nás pořádala workshopy, zvyšoval se tak zájem dalších klientů. A jak skupina stárla, někteří odcházeli, ale jiní přicházeli. Věkové rozpětí

jejich členů je dnes veliké: od 22 do 61 let. Společné cesty po České republice na koncerty a festivaly nás nabíjejí energií. Dělá nám radost zájem o naše vystoupení. Někdy se až divíme, že jsme zváni tak daleko, jako třeba letos do Ústí nad Labem, ale také do severočeských Libochovic nebo Zákup na Liberecku. Naopak je nám líto, že se podobné festivaly jako v Čechách nepořádají také u nás na Moravě. Dokonce i tak velká přehlídka,

jakou byl až donedávna festival Nad oblačky v Olomouci, končí pro nedostatek finanční podpory...” posteskla si paní Drobíková.

Jako největší přínos vidí dovednost členů skupiny Rytmy, jejich schopnost reagovat na dirigentská gesta nejen paní Libuše Gajdové, ale i dalších spolupracovníků, jako je paní Vladimíra Kaločová anebo v poslední době skvělý muzikant a pedagog Jakub Kupčík z Janáčkovy konzervatoře. „Naše úspěchy by však nebyly možné bez nadšení všech členů souboru,” dodává paní Drobíková. „Na našich cestách se nám daří navazovat nová přátelství, ale moc se mi líbí i to, že se klienti dokáží vzájemně podpořit a pomáhat si v běžných situacích, spojených s cestováním souboru. Byla bych proto moc ráda, kdyby soubor mohl pokračovat ve své činnosti i v nových podmínkách. Právě proto jsem s radostí přijala možnost spolupracovat i nadále s Rytmy, přestože jsem již seniorkou...” uzavírá paní Drobíková.

Ví se také, že jejím celoživotním koníčkem jsou automobilové orientační soutěže v rámci středoevropského regionu spojené s poznáváním krás různých míst. „A konečně

mám také více času na své vnuky. I díky nim se vracím tak trochu zpátky do prostředí mateřských škol, z něhož jsem původně vyšla...” usmívá se paní Drobíková. Loučíme se, ale vím, že to není na dlouho. Nejspíš jen do příštího vystoupení skupiny Rytmy. I tak jí přejeme hodně radosti a šťastných chvil.

Text: **BOHDANA RYWIKOVÁ**

Fota: autorka, **VLADIMÍRA KALOČOVÁ**
a archiv paní Bc. Dagmar Drobíkové

Loučení s paní ing. Lucíí Blahutovou

Koncem června se s námi loučila milá kolegyně a dlouholetá spolupracovnice, paní ing. Lucie Blahutová, vedoucí ekonomického úseku správy organizace. Do Čtyřlístku nastoupila na tuto pozici 1. května v roce 2014 po odchodu do důchodu své předchůdkyně, paní ing. Miroslavy Lindovské, po níž převzala náročnou ekonomickou agendu, spojenou nejen s běžným chodem organizace, ale i četnými projekty, spojenými s transformačním procesem Čtyřlístku a dalšími, na něž jsme čerpali nebo čerpáme finanční prostředky z fondů Evropské unie a veřejných zdrojů.

Paní Lucie však Čtyřlístek znala i z dřívějších let: v období od roku 1997 do roku 2005 pracovala jako

účetní v tehdejších Chráněných dílnách (dnešním Centru pracovní činnosti) odkud po organizačních změnách přešla do Domova Fontána v Hlučíně.

Návrat to byl šťastný, neboť ekonomické oddělení pod jejím vedením dále bezproblémově fungovalo a plnilo své náročné úkoly. Paní Lucie svým klidem a rozvahou uměla zvládat i stresová období a stmelovat kolektiv svého oddělení. Letos na jaře se rozhodla pro změnu, když vyhrála konkurs na ředitelku nového zařízení v městském obvodu Ostrava-Jih: Centra sociálních služeb Jih, příspěvkové organizace, zřízené zdejší radnicí.

S paní Lucii se na červnové poradě vedení organizace oficiálně rozloučil jak náš pan ředitel, PhDr. Svatopluk Aniol, tak další kolegyně a kolegové a nechyběly ani slzičky dojetí, doprovázející loučení. Společně jsme však přáli paní Lucii Blahutové na novém působišti hodně štěstí a úspěchů.

Text a foto: (rw)

Personálie

Pracovní výročí

Letošní léto je opravdu bohaté na pracovní výročí: máme mezi sebou celkem 6 jubilatů, kteří v naší organizaci pracují **deset let** a více. Od července roku 2009 u nás působí paní **ŠÁRKA JASKOVÁ** – pracovnice v sociálních službách Domova Barevný svět a pan **VRATISLAV PROKOP** – vedoucí provozně technického útvaru správy organizace. Půlkulaté výročí – **15 let práce** ve Čtyřlístku – slaví v červenci také paní **Mgr. BOHDANA RYWIKOVÁ** – manažerka vztahů s veřejností naší organizace a paní **Mgr. LENKA**

MUSILOVÁ – sociální pracovnice Domova Jandova. **Dvacet let** jsou práci v naší organizaci věrné paní **ANNA KUSÁKOVÁ** – zdravotní sestra Domova Barevný svět, která na této pozici pracuje od července roku 1999 a v srpnu téhož roku nastoupila do Domova Jandova jako pracovnice v sociálních službách paní **JÍŘINA JUREKOVÁ**. Všem oslavencům děkujeme za jejich věrnost a do dalších let přejeme hodně sil a elánu!

Redakce

Vítáme mezi námi

V posledním čtvrtletí získala naše organizace třináct nových zaměstnanců, kteří měli zájem o práci na různých pozicích v několika zařízeních Čtyřlístku. Jako pracovnice v sociálních službách u nás od dubna, května a června pracují v Domově Barevný svět paní **Simona Ručková**, v Domově Jandova paní **Miroslava Jurčková**, v Domově Třebovice paní **Anna Spišková**, paní **Lenka Stankovičová**, **Kateřina Zezulková** a paní **Jana Zimová** a v Domově na Liščině paní **Kristýna Znišťálová**. Naší novou mzdovou účetní na správě organizace se stala slečna **Bc. Karina Mihalová**, do stravovacího provozu Domova Barevný svět nastoupily jako nové kuchařky paní **Jarmila Halamíčková** a paní **Pavla Jeřábková** a řady správy organizace dočasně posílil v dubnu pan **Erik Ondráček** (do konce srpna letošního roku). Všem novým kolegyním a kolegům přejeme hodně trpělivosti při zvládání náročných úkolů a pracovních úspěchů.

***KRÁSNÉ LÉTO
PLNÉ ZÁŽITKŮ
VÁM PŘEJE REDAKCE ČASOPISU
ZRCADLO***

Fotografie: ŠÁRKA ZMĚLÍKOVÁ

ZRCADLO – čtvrtletník pro interní potřeby Čtyřlístku – centra pro osoby se zdravotním postižením Ostrava. Vydavatel: Čtyřlístek – centrum pro osoby se zdravotním postižením Ostrava, příspěvková organizace. Adresa redakce: Hladnovská 751/119, 712 00 Ostrava – Muglinov. Tel.: 596 223 201, 596 223 205, e-mail: sekretariat@ctyrlistekostrava.cz, prmanazer@ctyrlistekostrava.cz. Číslo 3, ročník XII. Náklad: 43 kusů. Neprodejné. **Zodpovědný redaktor:** Mgr. Bohdana Rywíková. **Redakční rada:** PhDr. Svatopluk Aniol, Ing. Lucie Blahutová, Bc. et Bc. Lukáš Křupala, Mgr. Šárka Změlíková, Bc. Monika Mochová, Iva Hyklová. Příští číslo vyjde v září 2019. **Časopis Zrcadlo v tištěné podobě nelze šířit mimo jednotlivá zařízení vydavatele, pořizovat kopie časopisu nebo jej předávat jiným osobám.**